

РЕЗУЛЬТАТИ МОНІТОРИНГУ
наслідків виконання документа державного планування –
Програми економічного і соціального розвитку Курилівської сільської
територіальної громади Куп'янського району Харківської області
на 2024 рік

На виконання статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», відповідно до Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року № 1272 (зі змінами), проведено моніторинг наслідків виконання документа державного планування – Програми економічного і соціального розвитку Курилівської сільської територіальної громади Куп'янського району Харківської області на 2024 рік (далі – Програма), затвердженої розпорядженням начальника Курилівської сільської військової адміністрації Куп'янського району Харківської області від 21 грудня 2023 року № 312 (зі змінами). Моніторинг базується на розгляді цільових показників для кожного сектору розвитку громади та аналізі досягнення запланованих результатів. Моніторинг наслідків виконання документа державного планування здійснюється шляхом періодичного (не менше одного разу на рік) аналізу статистичних даних щодо якості компонентів навколишнього природного середовища та показників захворюваності населення.

Реалізація Програми передбачає виконання заходів з благоустрою населених пунктів, обслуговування житлового фонду, водопровідно-каналізаційного господарства у населених пунктах громади, придбання спеціалізованої комунальної техніки, надання субвенцій та дотацій бюджету Куп'янської міської територіальної громади на утримання закладів охорони здоров'я, що надають медичну допомогу мешканцям Курилівської сільської територіальної громади, та інших заходів.

Виконання заходів Програми, в першу чергу, здійснювалось з урахуванням факторів ризику в умовах складної безпекової ситуації, наявності регулярних інтенсивних ворожих обстрілів території громади (оголошено обов'язкову евакуацію населення громади, територія населених пунктів Курилівської сільської територіальної громади Куп'янського району Харківської області (далі – Курилівська громада) віднесена до територій активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси (відповідно до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22 грудня 2022 року № 309, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2022 року за № 1668/39004, зі змінами). Реалізація заходів програми була ускладнена, а для деяких заходів і неможлива. Вирішальним фактором, який впливав на вибір способів реалізації заходів Програми, було забезпечення збереження життя та здоров'я людей та збереження матеріальних цінностей.

В той же час слід зазначити, що виконання заходів Програми здійснювалось із суворим дотриманням норм чинного законодавства.

Під час розробки заходів моніторингу виконання Програми було визначено ряд показників для проведення аналізу стану довкілля Курилівської громади. Враховуючи мінімальні наслідки виконання заходів документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, здійснення спеціальних технічних (інструментальних, лабораторних) заходів моніторингу не передбачено. Для аналізу показників моніторингу було заплановано використання статистичних даних та інформації про результати досліджень, які проводяться Державною установою «Харківський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України».

Через несприятливу безпекову ситуацію на території Курилівської громади у 2024 році було неможливо забезпечити здійснення (в межах компетенції та повноважень) підрахунку шкоди, заподіяної навколишньому природному середовищу внаслідок військової агресії РФ; дослідження питної води у колодязях населених пунктів; дослідження стану річок; проведення аналізу стану атмосферного повітря. У зв'язку з відсутністю результатів досліджень стану довкілля в громаді, відсутністю відповідної статистичної інформації по Курилівській громаді неможливо в повному обсязі здійснити опис наслідків та взаємодії усіх факторів для довкілля, в тому числі для здоров'я населення.

Згідно з листом Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної військової адміністрації (далі – Департамент) від 04 жовтня 2024 року № 03.01-16/2712, Департамент не є розпорядником інформації про стан навколишнього природного середовища у розрізі адміністративно-територіальних одиниць області. Доповідь про стан навколишнього природного середовища в Харківській області у 2024 році та Екологічний паспорт Харківської області за 2024 рік станом на початок жовтня 2024 року на офіційному сайті Харківської обласної військової адміністрації ще не опубліковано, тому відповідна інформація для опрацювання та аналізу відсутня. Згідно з Аналітичною довідкою щодо екологічного стану м. Харкова та Харківської області за червень 2024 року, за даними Харківського обласного центру з гідрометеорології середньомісячне значення гамма-фону у червні 2024 року по області становило 12 мкР/год (рівень природного фону – 15-17 мкР/год). По м Куп'янськ (найближчий населений пункт до Курилівської громади, по якому наявні результати досліджень) у червні 2024 року цей показник склав 12 мкР/год, у травні 2024 року – 11 мкР/год, тобто перевищень не зафіксовано.

Згідно з листом Державної установи «Харківський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» від 16 вересня 2024 року № 3.0/3922, дослідження факторів довкілля, в т.ч. атмосферного повітря, води колодязів, води відкритих водойм, ґрунтів, рівнів шуму на території Курилівської громади не проводились через безпекову ситуацію. В Куп'янському районі у 2024 році в атмосферному повітрі в місцях проживання населення в зоні впливу автотранспортних магістралей виявлено перевищення гранично допустимої концентрації пилу неорганічного в 1,5 рази; вода колодязів за показниками епідемічної безпеки не відповідає

вимогам гігієнічних нормативів у понад 45% досліджених проб. За санітарно-хімічними показниками перевищень гігієнічних нормативів не виявлено. Дослідження води поверхневих водоймищ проведені в одній точці на паразитологічні показники, вода відповідала гігієнічним нормативам. За результатами досліджень ґрунту та рівнів зовнішнього гамма-випромінювання перевищень гігієнічних нормативів не виявлено.

На території Курилівської громади визначено осередки інфекцій, спільних для людей та тварин:

- природні осередки лептоспірозу на територіях, прилеглих до с. Глушківка та с. Сенькове;

- населені пункти, стаціонарно неблагополучні з сибірки (с. Курилівка, с. Глушківка, с. Кругляківка, с. Лісна Стінка, с. Сенькове, с. Піщане).

У 2023-2024 роках епізоотична активність зазначених осередків не проявлялася, випадки захворювання людей та тварин не реєструвалися. У 2024 році захворювання на сказ на території громади не реєструвалися. Моніторинг циркуляції холерного вібриону у воді рекреаційних зон відкритих водоймищ на території громади у 2023 та 2024 не проводився через безпекову ситуацію.

Показники інфекційної захворюваності серед населення Куп'янського району за останні 3 роки не перевищують середні по області. Реєструються повітряно – крапельні, гострі кишкові інфекції, туберкульоз органів дихання, вірусні гепатити, паразитарні хвороби. З урахуванням грипу та гострих респіраторних вірусних інфекцій по Куп'янському району, у 2023 році зареєстровано 2101 випадок, питома вага дітей 0-17 років склала 31,2% (655 осіб). За 8 міс. поточного року зареєстровано 1368 випадків, з них 40,7% (557) становлять діти. Загальний відсоток населення району, що перехворіло інфекційними захворюваннями, склав у 2023 році 1,57%, 8 міс.2024 – 1,02%. Серед населення Курилівської територіальної громади у 2023 році зареєстровано по 2 випадки гострих кишкових інфекцій та хронічного вірусного гепатиту С. За 8 місяців поточного року випадків інфекційних захворювань не зареєстровано. Превалюючими у структурі інфекційної захворюваності є повітряно – крапельні та гострі кишкові інфекції, спалахів не зареєстровано.

За результатами моніторингу радіаційного фону по м. Куп'янськ за 6 місяців 2024 року було здійснено 5460 вимірювань, мінімальні та максимальні значення потужності дози гамма-випромінювання за звітній період склали 0,10 - 0,17 мкЗв/год. Дослідження по населеним пунктам Курилівської громади не проводились.

Значення показників моніторингу впливу на довкілля по Курилівській громаді відображено в таблиці 1.

Таблиця 1. Показники моніторингу впливу на довкілля

№ з/п	Показник	Одиниця вимірювання	Цільове значення показника	Значення показника у 2024 році
1	2	3	4	5
1	Викиди шкідливих речовин від стаціонарних джерел забруднення на одну особу	кг/особу	в межах встановлених гранично допустимих норм	Дані відсутні
2	Викиди шкідливих речовин від пересувних джерел забруднення на одну особу	кг/особу	в межах встановлених гранично допустимих норм	Дані відсутні
3	Середній рівень шуму на території громади	дБА	60-вночі, 70-вдень	Дослідження не проводились
4	Скидання забруднених стічних вод у природні поверхневі води	м куб	в межах встановлених гранично допустимих норм	Дані відсутні
5	Протяжність водопровідних мереж	км	22,5	22,5
6	Протяжність каналізаційних мереж	км	4,2	4,2
7	Використання свіжої води	млн м куб	цільове значення відсутнє через відсутність відповідної інформації	Дані відсутні
8	Площа ріллі	га	22174,02	22174,02
9	Площа сіножать та пасовищ	га	6925,53	6925,53
10	Площа лісів та лісовкриті площі	га	5694,1	5694,1
11	Площа забудованих земель	га	676,03	676,03
12	Кількість об'єктів природно-заповідного фонду, їх площа	одиниць, га	1 рекреаційна зона, 1 гідрологічний заказник місцевого значення площею 200 га	1 рекреаційна зона, 1 гідрологічний заказник місцевого значення площею 200 га
13	Кількість жителів в громаді	осіб	3900	1557 (на 08.10.2024)
14	Рівень народжуваності	осіб	1	0 (за наявною інформацією)
15	Рівень смертності	осіб	75	Дані відсутні
16	Захворюваність жителів громади	випадків	300	Випадків інфекційних захворювань не зареєстровано
17	Рівень забруднення атмосферного повітря	% проб з перевищенням ГДК	10	Дослідження не проводились

1	2	3	4	5
18	Стан питної води в колодязях	% проб з перевищенням нормативу	50	Дослідження не проводились
19	Стан води у відкритих водоймах	% проб з перевищенням ГДК	20	Дослідження не проводились
20	Стан ґрунтів	% проб з перевищенням ГДК	30	Дослідження не проводились

У Курилівській громаді спостерігається значне скорочення кількості населення, яке є наслідком евакуації жителів до більш безпечних регіонів України та за кордон через посилення ворожих обстрілів та наближення «лінії фронту».

Інша статистична інформація, яка могла би бути використана для проведення моніторингу, відсутня.

За результатами моніторингу наслідків виконання документа державного планування місцевого рівня «Програми економічного і соціального розвитку Курилівської сільської територіальної громади Куп'янського району Харківської області на 2024 рік» для довкілля, у тому числі для здоров'я населення зроблено висновки:

1. Негативних наслідків для довкілля, у т. ч. для здоров'я населення, від реалізації Програми не виявлено.

2. Вжиття заходів для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків реалізації Програми не потрібно.

3. Негативних наслідків реалізації Програми для довкілля, у т. ч. для здоров'я населення, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, не виявлено, тому розроблення додаткових заходів не потрібно.

**Начальник Курилівської
сільської військової адміністрації**

Олександр БАУЛІН